63ste Jaargang No. 5177

DAGBLAD

Zaterdag 2 Augustus 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14. Oranjestad: tel. 38.

Veiligheidsraad beveelt staking der vijandelijkheden

Geschillen moeten worden opgelost door arbitrage of op andere vredelievende wijze

Engeland, Frankrijk Belgie onthielden zich van stemming

Frankrijk zou eigenlijk tegen hebben willen stemmen

Van Kleffens acht Veiligheidsraad in dit conflict niet bevoegd

Dr. Eelco van Kleffens, ambassadeur in Washington, legde de verklaring af dat hij er vrij zeker van is dat zijn land een bemiddeling van Amerika in deze onverklaarde oorlog te zullen aanvaarden.

Max Harrelson seint uit Lake Success, dat toen de Verenigde Landen in de veiligheidsraad het debat opnamen over Indonesië van Kleffens aan een reporter vertelde, dat de Nederlandse regering nog geen formeel voorstel ter bemiddeling van Amerika ontvangen had, maar zo wij zulk een voorstel ontvangen zullen wij het vrij zeker aannemen.

Herschel Johnson verklaarde ter zitting dat Amerika gisterenavond een dergelijk voorstel gedaan had.

Valentine Lawford, de Engelse vertegenwoordiger ried de veiligheidsraad aan om van dit aanbod van Amerika kennis te nemen, bij het overgaan van daden en stelde voor om de Indische quaestie maar sluimerend te laten en op de agenda van de veiligheidsraad te laten totdat men de uitkomsten ziet van de bemiddeling. Hij stelde voor het verzoek van Australië om onmiddellijk tot beëindiging van de vijandelijkheden te besluiten, te laten schieten.

Fernand van Langenhove drong ook bij de raad aan rekening te houden met het voorstel tot bemiddeling.

Gani, de vertegenwoordiger van de Indonesische republiek, die in Batavia onder Nederlands arrest geplaatst was, verklaarde dat zijn regering, hij is de vertegenwoordiger van den Premier, dankbaar het bemiddelend voorstel van Amerika zal aanvaarden, indien Nederland zou toestaan zich terug te trekken op die gebieden, waar het was voordat het Java en Sumatra binnendrong.

De Verenigde Staten vroeg de veiligheidsraad om bevel te geven onmiddellijk over te gaan tot het beëindigen van de vijandelijkheden om zodoende de weg te bereiden, voor de bemiddeling van Amerika in deze onverklaarde oorlog.

Herschel Johnson deed het verzoek nadat van Kleffens het voorstel tot bemiddeling had aangenomen.

Johnson verklaarde dat de Verenigde Staten het aanbod ook uitstrekt tot de defacto regering van Indonesië, waarvan de strijdkrachten de Nederlanders bevechten.

Er is nog geen vertegenwoordiger van Indonesië aangekomen.

Johnson verklaarde te hopen, dat het voorstel tot bemiddeling verdere stappen van de veiligheidsraad onnodig zouden maken. Hij voegde er echter toe dat zonder acht te slaan op de positie van wie dan ook de raad als eis zal stellen dat het vechten onmiddellijk beëindigd zal worden.

Johnson stelde voor het voorstel van Australië in die zin te amenderen en voor te stellen, dat beide partijen de vijandelijkheden beëindigen en hun moeilijkheden laten oplossen door middel van arbitrage of anderzins.

Zo heeft artikel 40 van de Verenigde Landen niet in werking te komen en men doet dan ook geen beroep op Linggadjati.

Van Kleffens zeide namens de regering gemachtigd te zijn en gaarne bereid te zijn het voorstel ter bemiddeling aan te nemen en verklaarde dat zijn regering reeds onmiddellijk hier ver met de autoriteiten van Amerika wil gaan onderhandelen.

Rusland kwam tegen het voorstel van Amerika op daar het een middel is om buiten de Verenigde Landen om te gaan. Hij vroeg daarom dat de veiligheidsraad zelf de quaestie in handen zou nemen en tot daden zou overgaan.

Tot verwondering van de Sovjet zag het dat een tamelijk ingewikkeld bemiddelingsplan reeds door de Nederlandse regering is aangenomen. Gromyko viel de Verenigde Staten in zoverre bij, dat de raad zal gelasten onmiddellijk de vijandigheden te beëindigen maar drong erbij de raad toch op aan, bedachtzaam de quaestie van bemiddeling te behandelen.

Het is eigenlijk niet de eerste keer dat de Indonesische quaestie voor de veiligheidsraad gebracht werd, want op 21 Janauri 1946, toen de Engelse troepen werden ingezet om de opstandjes te bedwingen, vroeg Ukraine aan de raad bevel te geven deze troepen uit Indië te laten weg trekken. De quaestie werd echter niet in beraad genomen toen de veiligheidsraad dit voorstel tegelijk met een voorstel van de Sovjet om een commissie naar deze streek te sturen, afstemde. Er werd toen ook een Egyptisch voorstel voorkomen, waarbij gevraagd werd last te geven dat de Engelse troepen onder generlei omstandigheid tegen de nationale beweging in Indië in touw mochten komen.

Wij zullen in de eerste plaats ons zelf moeten helpen, zij het onder medehulp van buiten. Wat dit betreft kan Nederland de woorden van Churchill aan het adres van de V.S. overnemen: „Give us the tools, we will finish the job". Voor de financiëring van de economische wederopbouw hebben wij, evenals de andere door de oorlog getroffen landen, dollars nodig. Op de dag waarop de bovenbedoelde schuldregeling werd ondertekend, vond te New York de uitgifte plaats van een lening van $ 20 millioen ten laste van het Koninkrijk der Nederlanden. Het succes is matig geweest, evenals bij de daaraan voorafgegane Noorse lening, welke bij eerste handel prompt disagio deed.

De leningsmogelijkheden „over there" zijn voorshands beperkt, ook bij de Wereldbank. Nederland zal moeten trachten door hard werken en zuinig en efficient beheer zijn standing als debiteur te verhogen. Op het politieke aspect in Europa, dat voorlopig de Amerikaanse belegger blijft afschrikken, kunnen wij geen invloed oefenen, maar de hemel verhoede, dat de toestand in West-Europa zo gespannen moet worden, als hij thans in landen als Turkije en Griekenland is, voor en aleer de V.S. in voldoend ruime mate met dollars over de brug komen.

het nieuws van vandaag

Gisterenmorgen om half tien begon de veiligheidsraad te vergaderen en de kwestie Indië stond op het programma. De Pool Lange trad af als voorzitter en de Syrier El Khoury ging hem vervangen voor de maand Augustus.

Het bleek, dat Amerika wilde bemiddelen en van Kleffens was gemachtigd dit onderwerp aan te nemen. Engeland vond het dus maar goed de kwestie op de agenda te laten rusten en over te gaan tot de volgende kwestie, men kon nog altijd op de kwestie terugkomen, nadat de bemiddeling had plaats gehad.

Men sprak veel en Rusland wil er niets van weten, dat het via Amerika zal gaan, het moet via de Verenigde landen gaan. Hij Gromyko sprak van oorlog, en zelfs toegegeven, dat de republiek, die hij als een staat ziet, de overeenkomst van Linggadjati brak, kan hij deze „oorlog" niet goedkeuren. ...

Men moet bij deze zaken goed luisteren.

Van Kleffens zeide niet, dat hij de bemiddeling van Amerika aannam, doch hij zeide dat hij de goede diensten van Amerika, nadat rust en orde hersteld was, gaarne zou aannemen. De tendens was wel bij alle leden, (en daarom ook stelde de voorzitter voor om door te vergaderen „stopt met dat vechten", een andere kwestie is moet de partijen gedwongen worden terug te keren naar hun punt van uitgang van 20 Juli, en mag men aan Amerika de bemiddeling opdragen, zoo was de situatie toen El Koury klopte en zeide: „Ieder heeft nu gesproken behalve ik zelf", hij stelde voor gezien het verlangen er een eind aan te maken in Indië, om des namiddags door te gaan.

Het wonderlijke is nu, dat de A. P. noch gisterenavond, noch vanmorgen bij de eerste telegrammen een verslag stuurde.

Eindelijk zijn de telegrammen gekomen, en onze belangstelling vloog naar het telegram over Lake Success! Er is bevel afgekomen om de vijandelijkheden te staken. De A.P.-correspondent is er zelf mee in de war en vertelt dat er nog nooit zulk een bevel gegeven is en dát na twee dagen debat.

Hij staat er verwonderd over en vergeet ook helemaal, dat hij in zijn telegrammen maar steeds er bij vertelde dat de Nederlanders nu hier heen trokken waar zooveel rijst is, nu daar heen trokken waar zooveel rubber is, als was het een veroveringscampagne. ...

Van Kleffens heeft gesproken en er op gewezen, dat de Verenigde landen geen recht toekomt om over deze zaak te oordelen juridisch gesproken, daar de republiek geen staat is. Gromyko had daar geen moeilijkheden mee. De stemming kwam acht vóór, niemand tegen, Engeland, Frankrijk en België onthielden zich van stemming. De Fransman zeide eigenlijk wel tegen te hebben willen stemmen. Een niet erg resolute houding.

Het aanbod van bemiddeling van Amerika blijft van kracht.

De republiek zou niet willen gehoorzamen tenzij onder voorwaarde, dat de Nederlanders weer de positie van 20 Juli zullen innemen.

Is het debat niet werkelijk té vlug gegaan? Ziet de A.P.-correspondent dat ook in als hij zegt „zulk een beslissing en dat na twee dagen"?

De ijver om geen vrede verstoring te zien mag niet leiden tot het toestaan van wanorde maken, Nederland sprak nog niet. Van Kleffens telefoneerde wel onophoudelijk met den Haag.

De klachten voor de Verenigde Landen

Wat Brits Indië schreef:

Hierbij heb ik de eer U in naam van de regering van Indië Uw aandacht te verzoeken voor artikel 35 van de charter der Verenigde Landen in verband met de situatie in Indonesië.

Gedurende de laatste dagen hebben de Nederlandse strijdkrachten daar zonder waarschuwing op grote schaal militaire actie ontplooid tegen het Indonesche volk.

Deze aanvallen begonnen zonder waarschuwing toen een vertegenwoordiging van de Indonesische republiek in Batavia verbleef om te onderhandelen met de Nederlandse autoriteiten over de vervulling van de overeenkomst van Linggadjati.

Volgens de mening van de regering van Brits Indië brengt de situatie gevaar mee voor de internationale vrede en veiligheid zoals dat staat omschreven in artikel 34 van de charter.

De regering van Brits Indië verzoekt daarom aan de veiligheidsraad de noodzakelijke stappen te doen verrichten zoals die in de charter staan voorgeschreven, om een eind te maken aan de huidige situatie.

De regering van Indië hoopt ernstig, dat gezien de noodzaak de raad deze zaak zo spoedig mogelijk in behandeling zal nemen. W. g. Pandt Jahawarlal Nehru.

Wat Australië schreef:

In opdracht van mijn regering heb ik de eer U de vijandelijkheden onder ogen te brengen die momenteel plaats vinden op Java en Sumatra en dat in steeds uitgebreider vorm tussen de Nederlandse strijdkrachten en de strijdkrachten van de republiek van Indonesië, en die gedurende de tien afgelopen dagen verslagen werd in legercommuniqué's van beide zijden.

De regering van Australië beschouwt deze vijandelijkheden als een verbreking van de vrede waarvoor in artikel 39 en verzoekt de raad, om onmiddellijk tot daden over te gaan tot herstel van de internationale vrede en de veiligheid.

Met het oog om te voorkomen, dat de toestand zou verergeren wil de Australische regering aan de raad voorstellen om als voorlopige maatregel en zonder te letten op de rechten of eisen of ook op de posities van de beide partijen, Nederland en de Republiek te gelasten de vijandelijkheden te eindigen en zich te baseren op artikel 17 van Linggadjati waarin arbitrage wordt voorgeschreven.

Met het oog op de dringende omstandigheden heeft mijn regering mijn gelast U te verzoeken onmiddellijk een zitting van de veiligheidsraad bijeen te roepen, om over deze quaestie te onderhandelen en U te verzoeken de voorlopige agenda aan de leden van de veiligheidsraad tegelijk met de mededeling van deze zitting mede te delen. w.g. Kolonel W. L. Hodgson.

DE BRIEF VAN AUSTRALIË.

Indië en Lake Success.

In de brief van Lake Success zien we een beroep niet slechts op het bekende artikel 39, dat we twee dagen geleden reeds hebben afgedrukt, doch ook op een artikel uit het verdrag van Linggadjati en wel artikel 17. **Hier volgt dat artikel:**

„De Nederlandse regering en de regering der Republiek zullen alle geschillen, welke naar aanleiding van deze overeenkomst mochten rijzen en die niet door partijen in onderling overleg in een conferentie tussen genoemde delegaties tot een oplossing kunnen worden gebracht, door arbitrage doen beslechten. In dat geval zal die conferentie worden aangevuld met een door de genoemde delegaties in onderling overleg of, mocht dit overleg geen resultaat opleveren, door den Voorzitter van het Internationale Hof van Justitie te benoemen Voorzitter van andere nationaliteit met beslissende stem."

Als men dit artikel vlug leest, zou men Australië gelijk geven, doch we weten hoe minister Beel reeds over dit artikel sprak en er op wees, dat het punt van uitgang toch niet aan arbitrage behoeft te worden onderworpen.

Het punt van uitgang is dat er een verenigde staten van Indonesië zal worden gevormd, en daar blijkt de republiek nu niet erg voor.

Deze verenigde staten zullen diplomatieke relaties onderhouden, doch de republiek begon daar reeds mee.

In de tussentijd voor 1 Jan. 1949 zal Nederland mee helpen opbouwen, doch nu wil de republiek niet hebben, dat het gebied betreden wordt, noch ook, dat er in de vorm van een gemeenschappelijke gendarmerie orde gebracht wordt.

Aneta seint over de zitting van de veiligheidsraad, dat van Kleffens het aanbod van Amerika namens de Nederlandse regering aannam. De Amerikaanse afgevaardigde wilde het voorstel van Australië amendeeren.

Hij wilde het beroep op de artikelen van de charted der Verenigde Landen en de souvereiniteit van Nederland er uit halen.

De motie zou dan luiden, dat met betrekking tot het conflict:
a) De vijandelijkheden moeten gestaakt worden.

b) De geschilpunten moeten door arbitrage of anderszins worden opgelost.

Gromyko noemde het geen politie actie, doch een werkelijke oorlog, ook kan Rusland de thesis als zou de republiek geen staat zijn niet aannemen, bovendien zijn de verbrekingen van Linggadjati ook al zijn ze waar, nog geen reden, om tot oorlog over te gaan.

Bemiddeling zou toch buiten de Verenigde Landen omgaan, en zou de gewoonte in de hand kunnen werken, dat de Verenigde Landen er buiten worden gelaten.

Het zou ook Nederland strategisch gesproken ook in een betere positie plaatsen, dan op het ogenblik, dat de vijandelijkheden uitbraken.

A. N. P.

Uit Lake Success wordt gemeld dat de veiligheidsraad van de Verenigde Naties mogelijk vandaag zal eisen dat Nederland en Indonesië de vijandelijkheden moeten beëindigen, totdat beide partijen in dispuut grondig zijn gehoord.

Nederland is nog niet zeker of het de eis van de veiligheidsraad om het vuren te staken zal aannemen, daar het steeds volhoudt dat het een interne zaak van Nederland is. ...

Van Kleffens verklaarde voor de veiligheidsraad dat Nederland graag de „goede diensten" van Amerika zal aannemen, „zodra de wet en orde hersteld zijn". Sjahrir heeft medegedeeld, dat hij gemachtigd is de republikeinse regering te vertegenwoordigen en hij zo spoedig mogelijk naar New York zal vertrekken.

De beslissing

Uit Lake Success wordt door Larry Hauck gemeld, dat de Verenigde Landen aandrongen op een beëindiging van het conflict in Indonesië en bevalen aan Nederland zowel als aan Indonesië om de vijandelijkheden te staken. Nog nooit werd zulk een bevel vroeger gegeven. De staking van de vijandelijkheden moet onmiddellijk geschieden. De nota, waarin dit bevel vervat staat, werd in een paar uur na de avondzitting van de veiligheidsraad aan de beide regeringen medegedeeld. Zij moeten hun geschillen door arbitrage en of andere vredelievende middelen trachten op te lossen.

De raad was slechts twee dagen in debat toen men bevel gaf om het vuren te staken, wat wel de sterkste daad is die ooit door enig orgaan van de Verenigde Landen verricht werd. Naar men weet begonnen de vijandelijkheden op 20 Juli en ter versterking van de beslissing kan de raad over gaan tot economische sancties en tot afbreking van diplomatieke relaties door alle 55 leden van de Verenigde Landen.

Tenslotte kan te land, te zee en in de lucht tot actie worden overgegaan om de internationale vrede en veiligheid te handhaven en te beveiligen. De stemming was acht voor, niemand tegen, terwijl Engeland, Frankrijk en België zich van stemming onthielden.

Men verwacht dat beide partijen gehoorzaam zullen zijn aan het bevel. De Nederlandse ambassadeur van Kleffens zeide voor de raad in zijn poging de actie van de veiligheidsraad te voorkomen, dat de Nederlandse regering ook hoopt, dat de gevechten zo spoedig mogelijk zullen beëindigd zijn. „Meer kan ik op dit ogenblik niet zeggen, ik ben daartoe niet gemachtigd."

Van Kleffens was gedurende de gehele zitting in telefonisch contact met den Haag en hij herhaalde zijn bewering dat dit vechten een interne kwestie was en de raad niet gemachtigd was hierover te onderhandelen.

Een zegsman van de Verenigde Staten zeide, dat het aanbod van Amerika om zijn goede diensten aan te bieden, nog steeds van kracht blijft.

Uit Batavia komen berichten dat de Indonesische regering alleen onder voorwaarde het bevel zal opvolgen (de voorwaarde zal zijn dat Nederland moet terugkeren naar de positie, waar het op 20 Juli jl. was. Red.)

Engeland, Frankrijk en België waren actief in het debat en de Franse delegaat Alexandre Parodi zeide zelfs aan de raad na afloop van de stemming, dat hij er graag tegen het besluit zou gestemd hebben, maar dat hij toch maar zich van stemming besloot te onthouden, immers een veto zou het besluit krachteloos maken.

Nog wordt gemeld, dat een passage in het besluit aan de Indonesische regring officiële erkenning verleent. Dit is iets wat juist door van Kleffens in zijn redevoeringen sterk werd aangevallen.

ANETA NEW YORK.

Gromyko had ook een amendement op het voorstel van Australië hij wilde dat men terugtrok naar de positie van 20 Juli.

De voorzitter gaf het voorstel van Australië in de formulering van Amerika in stemming dus stoppen met vechten én oplossing door arbitrage of andere vredelievende wijze. Hierop had Polen nog een amendement, dat er bij moest staan dat de raad op de hoogte zou worden gehouden.

Toen er gestemd werd over de inleidende woorden onthielden Rusland (!) Engeland en België zich van stemming.

Het voorstel van de Sovjet werd verworpen, alléén Rusland en Polen waren daarvoor, de rest onthield zich van stemming.

De rest werd aangenomen met acht vóór, terwijl Frankrijk Engeland en België zich van stemming onthielden.

Van Kleffens wees er op, dat indien het voorstel door Nederland wordt aangenomen, de Veiligheidsraad moet weten, dat het de verantwoording draagt voor de terreurdaden die door de benden der republikeinen zullen gesteld worden.

LAKE SUCCESS EN INDIË

Einde van de ochtendzitting.

Later op de ochtendzitting kwam de Amerikaan tegen de bewering van Gromyko op als zou dit land buiten de Verenigde Landen om willen handelen, hij noemde dit een dwaling van Gromyko en verklaarde een voorstel te willen indien, waarbij de partijen opgelegd zou worden om het vechten te staken en waarbij beide verplicht zouden worden naar het punt van uitgang terug te keren.

Op dit ogenblik onderbrak de voorzitter Faris El Khouri van

ANDREI GROMYKO.

Syrië de vergadering en verklaarde als voorzitter (voor de maand Augustus), dat nu ieder lid gesproken had, behalve hij zelf, in verband met de aanvragen, om de gevechten onmiddellijk te doen beëindigen, stelde hij voor om het debat over de Balkan kwestie, dat des namiddags behandeld moest worden maar uit te stellen en om in de namiddag met de Indonesische kwestie door te gaan (AP) 1.8).

Laatste nieuws

De heer J. J. van de Kieft leider uit de partij van de arbeid vertelde na een reis nu meer dan ooit overtuigd te zijn, dat de actie niet moet stoppen maar door moet gaan, daar het leven van de mensen op het spel staat.

Generaal Spoor verklaarde, dat er nu bijna geen Amerikaanse wapens in gebruik zijn, wel bij de mariniers.

Een dagblad in Batavia (naam helaas weggevallen Red.) wijst er op dat het volk de invloed van de Sovjet in Indië ziet groeien.

Men twijfelt niet of de veiligheidsraad zal de oprechtheid van de Nederlandse politiek inzien. (AP) 2 Aug.

A. B.

Het ministerie komt in buitengewone zitting bijeen (Den Haag 2 Aug.).

HERSCHEL JOHNSON

Nieuws uit Indië

ANP 1 AUGUSTUS:

Een aantal republikeinse politieke partijen en organisaties deed via de radio „Voice of Free Indonesia" een beroep op de havenwerkers in de steden langs de zeeweg Nederland—Indië om de „Volendam", dat Woensdag 30 Juli uit Rotterdam vertrok met troepen voor Indië, te boycotten.

De stroomcentrales van Lamadjang en Plengan in de Pengalenganse hoogvlakte zijn thans in handen der Nederlanders. Deze centrales zijn zeer belangrijk voor de stroomlevering van Bandoeng en geeff een capaciteit van 15.000 kilowattuur aan de industrie installaties. Vitale onderdelen van de centrale van Lamadjang zijn in de omgeving teruggevonden. De genoemde centrales voorzien ook Soemedang van stroom, terwijl ook Cheribon grotendeels afhankelijk is. De stuwdammen boven de centrales, die 34.000.000 kubieke meter water vasthouden, zijn thans eveneens beveiligd.

Een correspondent van Reuter meldt dat de Nederlanders een gecombineerde actie van land- lucht- en zeestrijdkrachten, zijn begonnen tegen Tjilatjap.

Aneta vernam onofficieel, dat nabij de haven een landing werd uitgevoerd door de Nederlanders, met bedoeling de honderden tonnen rubber, sisal, kapok, suiker en thee, die daar opgeslagen zijn, van vernietiging te redden.

Het Nederlands legercommuniqué van vandaag bevestigt dat de Nederlandse troepen Banjoemas ten Noorden van Tjilatjap zijn gepasseerd en de stad Poerwaredja hebben veroverd. Verscheidene bruggen over de Seraloe rivier zijn veroverd.

De republikeinse kustbatterijen van Noesakembangan op het schiereiland bij Tjilatjap hebben Nederlandse vliegtuigen een oorlogschip buiten actie gesteld. De Nederlandse troepen deden aanvallen vanuit Semarang.

Bij Batoeradja, ten Westen van de oliehaven van Palembang, ondervonden de Nederlandse troepen enige hinder, tengevolge van de hardnekkige republikeinse pogingen, om daar te infiltreren. Het vliegveld van Siantar werd zonder enige tegenstand bezet. De totale Nederlandse verliezen bedragen 57 doden, 124 gewonden en 15 vermisten.

Het Nederlands legercommuniqué van gisteren bevestigde de bezetting van Malang door Nederlandse troepen, maar vonden alle gebouwen opgeblazen door de republikeinen, die daar de verschroeide aarde politiek hebben gevolgd. De bevolking is gevlucht, alleen de Chinezen en de Europeanen zijn gebleven. Alle Chinese en Indonesische winkels zijn meer dan een week geleden geplunderd.

(AP) 1 Augustus:

De radio van Djokja verklaarde de streek rond deze stad tot militaire gebied in een laatste poging om deze hoofdstad tegen de Nederlanders te verdedigen.

Aan lt. generaal Oerip Soemohadjo is de verdediging opgedragen. Hieruit blijkt, dat men in Indonesische kringen bang is Tjilatjap te zullen verliezen, zoals reeds enkele dagen geleden gezegd werd in republikeinse legerkwartieren, waarna de Nederlanders hun aanval op Djokja zullen inzetten. Gemechaniseerde colonnes trekken naar die stad op, terwijl het vliegveld gebombardeerd wordt.

De Nederlanders zou zijn tegen gehouden op een punt minder dan tien mijl van de kust af ten Noorden van Tjilatjap.

De Nederlandse berichten zeggen, dat men binnen de twintig mijl van Tjilatjap staat dat 75 mijl van Djokja ligt. De Nederlanders namen Perwaredja in, op veertien mijl ten Oosten van Permokerto.

De kuststreek tussen Tjilatjap en Djokja melden de republikeinen is voor de gemechaniseerde Hollandse eenheden een nog veel gemakkelijker terrein.

In het Noorden kon men hen nog een week tegenhouden. Tjilatjap staat in brand daar men ook daar de verschroeide aarde politiek heeft toegepast. De zwarte rook is een aanwijzing, dat men de olietanken heeft aangestoken.

In de streek rond Medan wordt aanzienlijke vooruitgang gemaakt, het is de rijkste rubberstreek, terwijl er ook andere ruwe materialen gevonden worden. Deze streek, de rijkste van de gehele archipel, is nu in handen van de Hollanders. Een aanvullend communique meldt, dat verschillende plantages en industrieën zijn afgebrand, doch de schade is niet groot, zeker niet groter als de schade door de jarenlange verwaarlozing tijdens de bezetting van de Japanners.

Nader wordt bericht dat de verschroeide aarde politiek ook werd toegepast in de cigaretten en cacao fabrieken bij Djatiroengo op Midden Java. Het radio station van Siantar op Sumatra is gedeeltelijk verwoest, tevens de suikerinstallatie te Kaliwoengo in Midden Java. Branden braken er uit in Poerwokerto Kroja. De republikeinen beweerden, dat ze de hoofdstad onder de republikeinen Siantar in Noord Sumatra weer in handen hebben, doch de Nederlanders zeggen, die stad nog steeds bezet te houden. De Indonesiërs zeggen echter in die plaats veel oorlogsmateriaal en 13 tanks in handen gekregen te hebben.

(AP) 2 Aug.:

De Nederlanders melden dat ze door geheel Java bezig zijn met zuiveringsacties, terwijl men aan het Medan front naar het Zuiden doorstoot.

Aneta, 1 Aug.:

Amerika bood ook de republiek aan, om de bemiddelen, opdat de betrekkingen tussen Nederland en de republiek weer worden opgevat.

De republikeinen melden, dat ze in de aanval waren bij Tjebel in de buurt van Bandoeng. Volgens het Nederlandse bulletin was de sterkste tegenstand van de republikeinen bij Singosari ten Noorden van Malang, waar er geprobeerd werd de verbindingslijnen af te snijden. In Sumatra hadden er republikeinse infiltraties plaats in Baturadja honderd mijl van Palembang.

Het aantal doden is nu 57; het aantal gewonden 124; het aantal vermisten 15.

(AP) 2 Augustus:

Nadat het bericht van de beslissing van de veiligheidsraad in Batavia bekend werd, kwam het bericht te Batavia aan dat de Nederlanders het brandende Powekerto hadden ingenomen, terwijl in Sumatra de republikeinse hoofdstad Siantar werd ingenomen.

De Nederlanders melden, dat zij in Siantar tien Duitsers en drie Japanners gevangen namen, terwijl bij Buitenzorg op Java ook twee Japanners gevangen genomen werden.

Nieuws van overal

MEVROUW PERON.

Uit Monaco wordt bericht, dat señora Peron op vacantie zijnde, een bericht heeft gestuurd aan premier Ramadier om haar condoleance te betuigen met de ramp van Brest, terwijl zij tegelijk aan de Argentijnse gezant verzocht om aan de premier een half millioen franc te geven voor de slachtoffers ((AP) 1.8).

COSTA RICA.

Uit San José komt het bericht, dat het corps diplomatique ontkent getracht te hebben een eind te maken aan de staking en de politieke crisis ((AP) 1.8).

GEBED VOOR DE VREDE.

De kardinaal primaat van Spanje, Enrique Pla y Deniel, heeft op 31 Juli gebeden voorgeschreven tegen de vervolgers van de kerk in Europa en om aan Spanje een materiële en geestelijke vrede te verlenen nu het door het referendum een vaste regering heeft.

De vijanden van de kerk worden ook de vijanden van de tegenwoordige regering van Spanje geheten (Toledo, (AP) 1.8).

JAPANNERS UIT PERU.

Een groep van Japanners verlangen uit Peru naar Japan terug te keren om een nieuw leven te beginnen. Er zijn reeds 297 Japanners van Peru naar Japan vertrokken (Peru, (AP) 1.8).

PORTO RICO.

De gouverneur van Porto Rico Juan A. Pons, heeft opdracht gegeven, dat de gouvernementswerklieden slechts mogen werken van 8 uur tot 13 uur. Ook moeten scholen en universiteit Maandag gesloten blijven, dit in verband met het tekort aan water (Porto Rico, (AP) 1.8).

OP DE VERJAARDAG VAN DE AMERIKAANSE LUCHTVAART.

Gisteren vierde de Amerikaanse luchtvaart zijn verjaardag, en een Amerikaanse krant verscheen zelf met een caricatuur waarop een grote zware bommenwerper staat afgebeeld, die in zijn bek een vrede's takje draagt.

Een AP telegram meldt, dat generaal Lucies Clay in Berlijn wees op de waarde van een luchtvloot met atomaire wapenen om de vrede te handhaven.

Hij achtte dit noodzakelijk totdat de vier vrijheden volkomen begrepen worden en hij wil er zeker van zijn dat de atomaire wapens het resultaat van verstandig onderzoek van Amerikanen niet gebruikt gaat worden tegen Amerikanen.

WERELDNIEUWS.

Marshall zal aan het hoofd staan van een delegatie die namens de Amerikanen naar Rio de Janeiro zal vertrekken.

Dutra zou deze conferentie openen en Truman zou deze conferentie sluiten.

President Berretta vroeg ontslag als president van Uruguay om gezondheidsredenen.

Er worden weer nieuwe daden van geweld in Palestina gemeld.

Washington is bang, dat Europa al in nood zal komen te verkeren, vóórdat het plan van Marshall in werking zal kunnen treden ((AP) 8.1).

ROND SANTO DOMINGO.

De regering van Haiti verklaarde geheel neutraal te zullen blijven zoo er iets mocht gebeuren in de naburige republiek. Het zal echter wel maatregelen treffen om eigen grondgebied te verdedigen. (Port au Prince 2 Aug. (AP))

DEPARTEMENT VAN ONDERWIJS EN VOLKSONTWIKKELING.

Programma van de filmavond, te houden op Woensdag 6 Augustus a.s. op de binnenplaats van voornoemd Departement. Aanvang 8 uur. 1. PANORAMA; 2. HET... STEKELBAARSJE. 3. HYMN OF NATIONS; 4/5 THE BATTLE OF RUSSIA.

SCHEEPSBERICHTEN.

1 Aug. 1947.

Recorder van Pto. Cabello. Hera naar Guanta. Triton van New York, Adeolph S. Ochs van Liverpool, Adolph S. Ochs naar Cristobal. J. Cadwell van Pto. Cabello.

NOVEEN TER EERE H. FILOMENA.

Heden begint de noveen ter eere van de H. Filomena, de heilige, die op Curaçao sinds de veertiger jaren zulk een geweldige verering vindt.

VEERTIG UREN GEBED.

Gedurende deze dagen vindt in de kerk van Santa Familia een veertig uren gebed plaats, waarvan de sluiting zal plaats hebben op morgen Zondag 6 uur. Tijdens dit plechtige sluitingslof zal pastoor van Rooy de feest predicatie houden.

K.S.C.

Voetbal: Zaterdag 2 Aug.: K.S.C. — Engelse Elftal (Suffisant).

Zondag 3 Aug. 10 uur: Dosko — Dos Caminos; 4 uur: De Ster — Republiek.

Korfbal: 10 uur: Bito Jr. — Bito Sr.; Velox — S.I.G.

Voetbal uitslag K.L.M. blauw — K.L.M. wit 3—5.

SOCIEDAD BOLIVARIANA ARUBA.

Voor het zittingsjaar 1947—48 zijn op 20 Juli jl. tot bestuursleden gekozen de volgende heren: Presidente, T. M. Marchena D.; Vicepresidente, E. G. Kroon Jr.; Secretario, E. Curet H.; Subsecretario, H. O. Booi; Tesorero, T. R. de Palm; Primer Vocal, J. R. Vicioso; Segundo Vical, C. H. Whitfield; Consultor Juridico, C. A. Eman.

AANKOMST.

Gisterenavond arriveerde op Hato per K.L.M. de Eerw Frère Andree, die na 'n verblijf in Rome weer naar zijn standplaats op Aruba is teruggekeerd.

BEKENDMAKING.

De Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst

maakt hierbij bekend dat op de hieronder vermelde dagen gelegenheid bestaat tot kostelooze koepokinenting in het gebouw van het filiaal Hendrikschool op Mundo Nobo

Donderdag	7 Augustus	om	9 uur v.m.
Vrijdag	8 Augustus	om	9 uur v.m.
Maandag	11 Augustus	om	9 uur v.m.
Dinsdag	12 Augustus	om	9 uur v.m.

De Directeur voornoemd,

Dr. J. de J. Arends.

3—2

Oproeping

Bij deze worden onbekende erfgenamen, schuldenaren en schuldeischers, alsmede allen, die iets onder zich hebben behoorende tot den boedel van wijlen MARIA MUELLER, weduwe van Willem Anne Constant Willemsen, laatstelijk gewoond hebbende op Curacao en aldaar overleden den 12den Juli 1947, over wier nalatenschap ondergeteekende tot Curator benoemd is

OPGEROEPEN

om zich met ondergeteekende, kantoor houdende aan het Wilhelminaplein No. 1 (boven) in de Willemstad op Curacao, in verbinding te stellen.

De Curator voornoemd.
H. J. Roefstra.

CURAÇAO

AUTONOMIE.

Het woord met de toverklank „autonomie" komt weer eens in de berichten voor. In de Verenigde Staten van Indonesië komen dus als autonome delen, Oost Indonesië, en Borneo verder Banka en Biliton en de Riouw-archipel. Deze laatste drie zullen ook autonoom zijn, doch het telegram is niet duidelijk. Het kan bedoeld zijn voor drie tezamen, doch het kan ook bedoeld zijn voor ieder apart. We geloven uit de wijze van publicatie te moeten opmaken „als één autonoom deel".

Zekerheid hebben we daarover niet.

De bekendmaking geschiedde pas eergisteren, doch het was reeds veel eerder dat daartoe besloten was.

We geloven niet, dat we een slecht profeet zijn als we voorspellen dat er nog meer autonome delen zullen komen, nl. West Java, het Pasoedan gebied zal ook wel naast de republiek autonoom worden.

Of de samenwerking tot een Verenigde Staten van Indonesië erg vlot zal gaan is gezien de korte geschiedenis en de houding van dat deel, dat we republiek noemen wel te betwijfelen.

De ontwikkeling in het geheel rijk der Nederlanden en de invloed daarvan op Curaçao staatkundig gesproken laat zich nog moeilijk vast stellen. We kunnen wel aannemen dat de gebeurtenissen, de zaak in het middelpunt van de belangstelling brengen en een vlotte afwerking van de behandeling van de wijziging van de staatsregeling zal wel het eerste gevolg zijn, terwijl de rijksconferentie gloort.

Curaçao zal meer krijgen dat het nu misschien anno 1947 durfde verhopen.

BISSCHOPPELIJKE NIJVERHEIDSSCHOOL.

Gisterenmiddag had op de Bisschoppelijke Nijverheidsschool de uitreiking der diploma's plaats. In tegenwoordigheid van de Hoog Eerw. Pater C. Spekle, de directeur en de leraressen had deze plechtigheid plaats.

De Provicaris Pater Spekle hield de volgende rede:

„Deze dag van diploma-uitreiking is een dag van grote vreugde en voldoening voor U, dames van de Nijv. school, niet minder voor de Zuster-Directrice en leraressen.

Daarom wens ik u van harte geluk met dit succes, dat u met volhardend werken hebt bereikt. Tevens prijs ik de ijver van uw Zuster-Directrice en leraressen, die met zoveel liefde en toewijding les hebben gegeven, zodat ook zij trots mogen zijn met het bereikte succes van dit jaar.

Gij hebt u bekwaamd gedurende deze drie-jarige cursus voor het practische leven van een Katholieke vrouw.

Bedenkt echter, jonge dames, dat u nog jong zijt en nog veel ervaring zult moeten opdoen om de volledige voldoening te smaken van een gelukkig leven.

Om dit te bereiken moet u de hoofddeugden bezitten van een Christelijke vrouw.

De Christelijke vrouw moet, om haar roeping in de wereld na te komen, een drievoudige deugd bezitten: nl.: godsvrucht, huiselijke ijver en geduld.

1) De eerste grondregel van een christelijke vrouw is de Godsvrucht, een degelijke godsvrucht, die gevestigd is op de onwrikbare grondslagen van ons H. Geloof, een godsvrucht, die vergezeld gaat met het voorbeeld van liefde en zachtmoedigheid, die de godsvrucht zo beminnelijk maakt.

2) De tweede gronddeugd van een Christelijke vrouw is de huiselijke ijver, een deugd die voortvloeit uit de tedere liefde voor al de leden van het gezin.

De liefde voor het huisgezin is een deugd die in het hart van de vrouw de eerste plaats moet innemen.

Zij moet haar huisgezin beminnen als een heiligdom, als het middelpunt van haar leven, waar zij vrede en geluk kan smaken. De vrouw die elders dan in de schoot van het huisgezin de vreugde zoekt, zal slechts teleurstellingen inoogsten, maar in haar huis is zij gelukkig, zoals Maria gelukkig was in haar huisje te Nazareth.

Deze huiselijke liefde veronderstelt liefde tot allen, die deel uitmaken van dit gezin, liefde voor Ouders, broers en zusters, liefde voor haar man en kinderen. Uit die liefde ontstaat goedheid en gedienstigheid, het verdragen van elkaars gebreken, de zorg voor hun geestelijk en tijdelijk welzijn, heilige waakzaamheid onvermoeidbare werkzaamheid. De huisgenoten zullen zo'n vrouw prijzen.

3) De derde gronddeugd van een Christelijke vrouw is het geduld. Zij moet veel kunnen verdragen van haar man en kinderen. Weet zij te lijden zonder zich te beklagen, weet zij op tijd te zwijgen zonder verbittering, weet zij haar leed aan de voet van het kruis neer te leggen en de zachtmoedigheid van Jezus na te volgen, dan zal zij zegevieren over alles, dan overwint zij alle hinderpalen, dan leeft zij in vrede temidden van stormen.

Zij zijn als de meesteressen van de gehele aarde, vanwege de invloed die zij over de harten van anderen bezitten.

Heeft de H. Monica het niet te danken aan haar geduld, dat zij haar man — een heiden — voor Chr. won? heeft zij het ook niet te danken aan haar volhardend geduld, dat zij haar zoon Augustinus van zijn ongeregeldheden aftrok?

Niet in het bekoorlijke der schoonheid maar in het zacht geduld bestaat de macht van de Christ. vrouw, daarin ligt het geheim van haar kracht.

Ziehier de drie hoofddeugden, die iedere Christ. vrouw moet bezitten. Met deze 3 deugden gewapend, zijt gij onoverwinnelijk in de strijd van het leven, ongenaakbaar voor alle verleidingen, zo kunt U wonderen verrichten in uw leven en de edele roeping vervullen die Jezus zelf aan de vrouw heeft toevertrouwd.

Zulke Christ. vrouwen hebben wij hier biezonder nodig, wij stellen daarom ons vertrouwen in U, dat U zult beoefenen wat U in deze nijverheidschool ook hebt geleerd. Dan kunt gij met open ogen het volle leven binnentreden en dan kunnen wij U een gelukkig leven voorspellen.

Gods zegen vergezelle U heel uw leven lang".

PERSBERICHT.

Zijne Excellentie de Gouverneur ontving Maandag jl. Pater Lr. Jan Dito O. P., Ondervoorzitter van het Internationale Katholieke Bureau voor Radio en Televisie Unda in audiëntie.

Gisteren heeft de heer David Maduro, Consul-Generaal der Nederlanden te Havana, Cuba, zijn opwachting gemaakt bij Zijne Excellentie den heer Gouverneur.

Weed killer — Meyboom.

ONS KONINKRIJK

DE GEER.

Het is niet dan met tegenzin dat wij nog eens aandacht moeten wijden aan het geval-De Geer.

Deze oud-minister-president was zeker een van de allerbekwaamste politieke figuren van vóór 1940. Een man van ongewone scherpzinnigheid, die juist in de moeilijkste omstandigheden tot formatie werd geroepen. Als hij aanvaardde dan slaagde hij ook.

Deze man, wiens karaktercapaciteiten misschien niet die van zijn geest evenaarden, werd op een leeftijd, dat hij physiek en psychisch niet meer de oude was, gesteld voor een taak, die hem te machtig was, die hem ook misschien niet bijzonder lag. Een figuur als Gerbrandy was daarvoor ongetwijfeld veel meer geschikt.

Mr. De Geer heeft onder de titel „Uit de nevelen" (Uitgeverij C. Koster Den Haag) de tekst van zijn verdedigingsrede voor het Bijzonder Gerechtshof uitgegeven, voorafgegaan door een voorwoord, waarin hij den president van het Hof op scherpe wijze van partijdigheid beschuldigt. Wij kunnen deze laatste geste niet bewonderen, al durven wij niet beweren, dat ook zelfs het kleinste greintje van juistheid aan deze beschuldiging zou ontbreken.

In deze verdedigingsrede verweert zich De Geer op de eerste plaats totaal overbodig tegen de verdenking van „een boze psychische instelling" namelijk dat hij pro-N.S.B. geweest zou zijn. Geen serieus man heeft deze beschuldiging ooit geloofd.

Maar totaal onbegrijpelijk bij een zo scherpzinnig man als De Geer, ja bij het onnozele af, is zijn standpunt, dat zijn terugkeer, de terugkeer van een oud-minister-president en nog wel een oud-minister-president van het oorlogskabinet in Londen, niets anders zou zijn dan een persoonlijke daad, behorend tot zijn particulier leven en verder niets. Deze „weinig gecompliceerde visie", zoals De Geer het uitdrukt, is eenvoudig absurd, zoals ook zijn verklaring: „Mijn werkelijke terugkeer was de onpolitieke repatriëring van een ambteloos burger, die na de nederlegging van zijn ambt zich weer gevoelde als gewoon mens." De heer De Geer kan zich wel als dusdanig gevoeld hebben, maar dan was zijn gevoelen niet het juiste. Dat deze oud-minister-president zich eenvoudig vergelijkt met alle mogelijke andere „gestranden" is toch wel totaal onbegrijpelijk.

Een dergelijk inzicht, indien de oud-minister-president het werkelijk met overtuiging heeft aangehangen, wat wij wagen te betwijfelen, is alleen te verklaren door het feit, dat aan heel dit ellendig geval ten grondslag ligt, dat De Geer in ieder geval naar huis wilde. Het is een gevolg van de psychische en physieke toestand waarin de oude man verkeerde.

Ook de wijze, waarop hij de zaak heeft aangepakt, is allerminst aantrekkelijk. Wij neigen sterk tot de mening, dat zijn regeringsopdracht in tweede instantie niet als serieus bedoeld was. Maar dan moest het De Geer ook juist te duidelijker zijn geweest, hoeveel prijs de regering er op stelde dat hij niet naar Nederland zou gaan. Wij kunnen het met De Geer eens zijn als hij schrijft: „De opdracht (maar dan in tweede instantie) werd gemaakt voor de reis, niet de reis voor de opdracht."

Natuurlijk zou de regering ook tevreden zijn geweest als De Geer in Portugal was gebleven. De oud-minister-president ziet het uitstekend in: „De regering had generlei bezwaar tegen mijn niet-gaan naar Indië, uitsluitend tegen mijn wél-gaan naar Nederland."

Intussen erkent De Geer het als foutief dat hij zijn „exit-permit", dat hij alleen door middel van de regering gekregen had tegen de regering in gebruikte.

De kwestie of zijn terugkeer al of niet van reëel nadeel is geweest voor de Nederlandse verzetsbeweging is vrij onbegrijpelijk (? Red.)

Het feit blijft, dat er in ieder geval een grote kans en uitermate groot gevaar aanwezig was, dat deze terugkeer werkelijk nadelig zou blijken. Een verklaring als: dat de vijand hem niet zou hebben kunnen uithoren, want „ik had dit zelf in de hand en wist dat ik onder geen beding of bedreiging mij zou laten uithoren", kan slechts een glimlach wekken bij deze figuur, die zich zo uiterst zwak toonde, om niet te spreken van de uithoringsmethoden van de heren Duitsers. Maar het ging volstrekt niet alleen over „uithoren". En men weet nauwelijks welk gezicht te trekken als men leest: „Ik meende de nu het leed van mijn landgenoten te kunnen delen daarom keerde ik terug." Waarlijk, hier is sprake van een „tekort aan begrip, van een psychische vergissing".

Bij de bekende brochure staan wij niet verder stil. De ex-minister-president had moeten begrijpen, dat hij, vooral in deze omstandigheden, de allerlaatste was om een brochure en dan wel van een dergelijke strekking te schrijven.

Het is spijtig, dat de ex-premier het zwijgen maar niet verkozen heeft boven het „gedempte woord." (M.s.b.)

AMSTERDAM — BATAVIA LIJN WEDEROM IN HANDEN VAN DE KLM.

De 14.000 km. lange luchtlijn Amsterdam — Batavia — voor de oorlog de langste ter wereld — die sinds haar heropening in November 1945 onder de naam Nederlandse Regerings Luchttransportdienst werd uitgevoerd, is thans evenals voor 1940, weer geheel in handen van de KLM.

Het was onmiddellijk na de oorlog nog niet mogelijk de verschillende overeenkomsten voor de exploitatie van burgerlijke luchtdiensten tussen de betrokken regeringen te tekenen.

Niettemin werd reeds sedert geruime tijd voorbereidingen getroffen voor de overname door de KLM, welke haar beslag heeft gekregen nu alle overeenkomsten zijn gesloten.

HOE KOMEN WIJ AAN DOLLARS?

Amerika heeft Nederland het grootste deel van de oorlogs-

Ant killer — Meyboom.

schulden kwijtgescholden en voor de betaling van het restant zeer conciliante voorwaarden gesteld. Daardoor is ons land van een zware druk bevrijd, maar de toestand blijft nog zorgelijk genoeg. Dit is niet onze eigen schuld, nog minder de schuld van onze vrienden; wel die van onze vijanden, maar van deze is weinig of niets te verwachten, dan wellicht ten hoogstens leedvermaak.

SURINAME

STATEN VAN SURINAME.

De Staten van Suriname zijn met het advies op de wijziging in de staatsregeling klaar gekomen. We komen nader op dit advies terug. Het werd met alle stemmen, uitgezonderd één, aangenomen. De adviseurs waren de heer Buiskool en Pos, wordt er gemeld.

WAT EEN PERS DAAR TOCH IN SURINAME.

Het blad „Suriname" heeft ook natuurlijk het een ander over het gebeuren in Indië gepubliceerd. Zie hier maar de koppen:

Logemann becritiseert Regeringspolitiek

Regering wijst bemiddeling af-

„Qui s' escuse..."

„Quo Vadis Beel?"

„Indonesiërs melden bezetting van Medan"

„Buitenlandse reactie wordt scherper"

„Commissie generaal niet eens met de regering"

„Tegenstand der Indonesiërs neemt toe".

Wat zegt U van een dergelijke keus van koppen? Het is nogal duidelijk hoe juist het mooie er uit gepikt. Jammer juist dat, wat de volgende dag weer ontkend moest worden. Uit de koppen van een krant kan men een krant kennen heeft men wel eens gezegd, „Suriname" laat zich in de verschrikkelijke uur voor de geschiedenis van het Rijk dan toch wel heel eigenaardig kennen.

Het hoofdartikel van de redactie op 24 Juli is gewoonweg bar, daar wordt me toch even 10 Mei in herinnering gebracht en gaat men ons met de Duitse gezant vergelijken die bij van Kleffens kwam. Blijf toch fris heren!

De gelijkenis in terminologie is volgens dit artikel zoo treffend, dat de Nederlandse regering bij Goebbels in de leer zou geweest zijn.

Dergelijke aardigheden worden in Suriname zoo maar genomen?

Zelfs de boodschap van H. M. de Koningin worden geparafraseerd.

We zijn toch benieuwd, wat de reactie op zoo veel schoons in de andere bladen zal zijn. 't Was goed, dat we ons een beetje met „Suriname" gaan bemoeien, want de voorlichting daar is niet goed.

En opdat onze lezers onze verontwaardiging ten volle zullen onderschrijven drukken wij hier iets uit dat werkelijk verkeerde hoofdartikel af!

„Nederland zou zijn zaak een betere dienst hebben bewezen, wanneer het met de waarheid voor de dag was gekomen en de wereld had verteld, dat het legeroperaties tegen de Republiek zou beginnen.

Ongeacht of Nederland het recht aan zijn zijde heeft of niet, moet de wijze waarop men te werk is gegaan de afkeer van iedereen, bij wie de herinneringen aan wat zich in de oorlog heeft afgespeeld nog levendig zijn, hebben opgewekt.

Om elf uur 's avonds wordt aan minister Gani in Batavia medegedeeld, dat zijn voorstellen om een conferentie met de commissie-generaal te beleggen zijn verworpen en terzelfder tijd wordt hij in arrest gesteld en worden Republikeinse gebouwen bezet, zodat contact met Jogjakarta onmogelijk wordt gemaakt.

Wij kunnen niet helpen, maar ons bekruipt het zelfde gevoel, als toen de Duitse ambassadeur aan Van Kleffens op de morgen van 10 Mei 1940 een memorandum overhandigde, waarin werd medegedeeld, dat Duitse troepen Nederland waren binnengetrokken.

Er is nog meer overeenstemming tussen hetgeen de Nederlandse regering openbaar heeft gemaakt en wat in dat bewuste memorandum heeft gestaan. Ook toen werd gezegd, dat „het geduld was uitgeput", dat „de toestand onhoudbaar was geworden", dat „de troepen niet tegen het volk vochten, maar het slechts wilden beschermen".

De gelijkenis in de terminologie is zo treffend, dat wij ons afvragen of de Nederlandse regering bij Goebbels in de leer is geweest.

Alles wat wij toen terecht verfoeid en veroordeeld hebben, zien wij zich weer voor onze ogen afspelen en met angst in het hart vragen wij ons af, waar wij beland zijn."

Het artikel eindigt met dit fraais over de boodschap van Hare Majesteit de Koningin.

„Tenslotte moet ons nog iets van het hart. De Koningin heeft een boodschap tot het Nederlandse volk gericht, meer speciaal tot de Nederlandse moeders. Wij vragen ons af, of de moeders der Indonesiërs geen moeders zijn?

Dit alles heeft op ons en wij kunnen gerust zeggen op een groot deel van de bevolking een pijnlijke indruk gemaakt en het wantrouwen jegens de Nederlandse regering dat hier al bestaat zeker niet verminderd en waarschijnlijk vergroot!"

Master cylinder for all cars — Meyboom.

Perfume lamps and fluid — Meyboom.

Missie van Malang

De verwoeste Missie.

door

P. GREGORIUS JONGMANS, ORD. CARM.

De oudste gegevens, die we bezitten over de missionering van Oost-Java door onze voorgangers, de Paters Jezuïeten, dateren van 1895, toen de Heer A. M. Anonysz in Pasoeroean een kerkje liet bouwen. Van die tijd af hebben de Paters Jezuïeten voortdurend op intense wijze getracht Oost-Java te geven wat ze konden, maar ongeveer in 1920 werd het duidelijk voor hen, dat er meer hulp in de door hun bezette streken nodig was. En daar de Missie in Midden-Java zeer sterk was uitgebreid, werd er gezocht naar nieuwe medewerkers.

In 1923, op Woensdag 4 Juni, verlieten de Paters Jezuïeten hun oude Missiegebied in Oost-Java en werd dit officieel overgenomen door de Paters Carmelieten.

Uit het afscheid van de Paters Jezuïeten sprak naast erkentelijkheid voor het werk, een zekere weemoed bij het heengaan van de oude bekende herders. Maar hoewel nog lang daarna door velen met respect over de arbeid der Jezuïeten werd gesproken, had het enthousiasme der nieuwe leiders toch ook spoedig aller harten gewonnen.

Bij overname bleek de Missie te beschikken over een 3-tal kerken, nl. een te Malang (1906) een te Pasoeroean (1895) en een te Lawang (1916). De Zusters Ursulinen hadden er zes onderwijsinrichtingen, waarop ongeveer 500 leerlingen school gingen. Het aantal Katholieken over het gehele gebied bedroeg ruim 2600; er was dus een hechte basis, waarop verder kon worden gebouwd.

De Paters Carmelieten hadden zich voorgenomen de missie verder uit te bouwen en dat voornemen werd geschraagd door Kard. van Rossum, toenmaals Prefect van de Propaganda Fide en door den specialen zegen van Z. H. Pius XI, in een particuliere audiëntie verleend. Van het begin af had ons werk zeer veel belangstelling.

We noemen de herhaalde bezoeken van Z.H.Exc. Mgr. van Velsen en later van zijn opvolger Z.H.E.xc. Mgr. Willekens. Vele anderen ook kwamen ons met raad en daad bijstaan en ik denk hier aan de visitatiereis van den H. E. Provinciaal P. Dr. Cypriaus Verbeek in 1929, en van onzen Hoogeerw. Pater Generaal, Pater Hilarius Doswald, in 1936. Mevr. Tjarda van Starkenborgh Stachouwer toonde eveneens haar belangstelling, toen ze in 1938 de onderwijsinrichtingen in Malang met haar bezoek vereerde.

Met grote blijdschap constateerden we ook een groeiende belangstelling onder de leken in het missiegebied en we zien meerdere malen een krachtige demonstratie van Katholiek leven, die voor een groots gebeuren in het Katholiek leven in Nederland slechts behoefde onder te doen door het aantal aanwezigen, hoewel ook in Indië gezegd kon worden: allen deden mee! De grootste demonstraties waren wel de Pausfeesten in 1929, de Missie-feesten in 1934, en het vierde eeuwfeest van de Zrs. Ursulinen in 1935, om slechts enkele te noemen, die ik zelf nog mocht meemaken.

Het werk der leken werd nog door Rome gewaardeerd door het Kruis Pro Ecclesia et Pontifice voor Mevr. Wagemans en de Heren Pabst en Blom, terwijl de Heer A. W. C. Blydenstein benoemd werd tot Ridder in de Orde van St. Gregorius. De heer Blydenstein, die ruim tien jaar werkzaam was als lekenapostel onder de Inheemse bevolking in Zuid-Malang, vertrok in 1932 naar Nederland en trad in den Carmel te Boxmeer om na enige jaren, bijna 59 jaren oud, als priestermissionaris naar Java terug te keren; vanwaar hij, nu 68 jaar oud, drie maanden geleden repatrieerde.

Het werk groeide snel. Begonnen met drie Carmelieten, groeide het aantal werkers telken jare, en in 1940 zijn er reeds 27 Carmelieten in Oost-Java werkzaam. Maar niet alleen priesters kwamen er. De Zusters Ursulinen waren er reeds sedert 1900; in October 1926 kwamen de Zusters van O.L. Vrouw van Amersfoort, daarna volgden de Fraters van O.L. Vrouw van het H. Hart in Mei 1928; de Zusters van Barmhartigheid in November 1929; de Zusters van het Arme Kind Jezus in Mei 1932, en de Zusters van het Kostbaar Bloed in October 1937. Waren er in 1923 slechts 40 religieuzen werkzaam in het missiegebied, in 1941 (de laatste statistiek, die ons ter beschikking staat) tellen wij er 188. De religieuze congregaties zorgden ook voor innerlijke bloei, en zo werden verschillende noviciaten opgericht: in 1933 van de Zusters van O.L. Vrouw van Amersfoort, in 1934 van de Zusters van het Arme Kind Jezus, en in 1936 van de Fraters van O.L. Vrouw van het H. Hart en van de Zusters van Barmhartigheid.

Uiteraard had ook het onderwijs de grote belangstelling: dit spreekt reeds uit de grote toename van het aantal religieuzen, maar meer nog uit de volgende greep uit het cijfermateriaal.

In 1923 bedroeg het aantal leerlingen ongeveer 500, in 1941 was het gestegen tot 8722, verdeeld over:

24 Fröbelscholen met 35 leerkrachten;

26 Scholen voor Westers Lager Onderwijs met 141 leerkrachten;

35 Scholen voor Inlands Lager Onderwijs met 73 leerkrachten;

2 Muloscholen met 12 leerkrachten;

1 Algemeen Middelbare School met 15 leerkrachten;

2 Opleidingsinrichtingen voor het onderwijs met 13 leerkrachten;

5 Vakscholen met 15 leerkrachten;

1 Cursus voor Algemeene Ontwikkeling met 4 leerkrachten.

Uit de scholen kwamen seminaristen voort en religieuzen en ook reeds enige priesters hiervan waren vóór de oorlog drie, na hun opleiding in Nederland, weer naar Java vertrokken; van deze is er één gedurende de Japanse bezetting gedood. In Nederland zijn er nog 3 in opleiding voor het H. Priesterschap.

Ook de Pers had het interesse der Missie. Op 31 Maart 1929 verscheen voor het eerst de „Kerkbode", Prefectuurblad, als voortzetting van een reeds enige tijd verschijnend parochieblad van Malang. In 1935 werd dit blad omgezet in een veertiendaags verschijnend „Kerkblad voor het Vicariaat". In October 1935 verscheen de eerste aflevering van „Padjar Wetan" een maandblad voor de Javanen in het Vicariaat van Malang.

Hoe was nu de houding van Rome tegenover deze snelle uitgroei? De verschillende rapporten en visitatiereizen hadden aan het werk de nodige bekendheid gegeven en in Maart 1927 volgde de instelling van de Prefectuur Malang, met Z.D.H. Mgr. Clemmens van der Pas, als eerste Apost. Prefect. Op 20 November van dat jaar werd de nieuwe Prefect als zodanig plechtig geïnstalleerd door den Apostolischen Vicaris van Batavia.

Doch het bleef niet alles even mooi; O.L. Heer zond ons in December 1933 een zware beproeving door Mgr. v.d. Pas tot zich te roepen. Wie toen den diepen rouw en de bijna beangstigende belangstelling heeft meegemaakt, moet we overtuigd zijn geweest van de hartelijke liefde, welke Malang zijn gestorven herder toedroeg. Volgens globale telling gingen er bij de begrafenis 300 autos en rijtuigen mee, behalve de basoluut ontaxeerbare menigte, die lopend de baar volgde naar de laatste rustplaats. Hier zag men een waarachtige demonstratie van het „allen één voelen" welke ook hun huidskleur mocht zijn: Europeanen, Javanen, Chinezen, Menadonezen vormden een grote, onafzienbare menigte.

Tot 1935 trad Pastoor Henckens als Pro-Prefect op, toen de 18e Januari Mgr. A. E. J. Albers als opvolger van Mgr. v. d. Pas benoemd werd.

Mgr. A. E. J. Albers was eerst 30 jaar oud en 5 jaar priester, waarvan 4 jaar in Indië. De 10e Maart had de plechtige installatie plaats.

Z.Em. Kardinaal van Rossum had gezegd: „het verkrijgen van een zelfstandig missiegebied met de titel van Prefectuur of Vicariaat moet verdiend worden"; het werd verdiend, want, volgde de verheffing tot Prefectuur in 1927, in Maart 1939 werd de Prefectuur verheven tot Apostolisch Vicariaat en op 10 Augustus 1939 werd Z.H. Exc. Mgr. Albers door Z.H.Exc. Mgr. J. Panico, Apostolisch Delegaat van Australasië, Bisschop gewijd.

Besluite de opsomming van enige getallen uit de geschiedenis van het Vicariaat Malang dit korte overzicht.

Per medio:		
1915	**1922**	**1941**
Aantal Katholieken:		
1210	2691	14703
Waarvan Inheemse:		
165		4232
Aantal Communies:		
10713	19128	307481
Aantal Kerken en Kapellen:		
3	4	35
Vaste standplaatsen van Pastoors:		
1	1	12
Aantal Missionarissen:		
Priesters		
2	3	31
Religieuzen:		
31	40	188
Scholen:		
4	6	96
Aantal leerlingen:		
256	448	8722

Moge ik eindigen met een gebed te vragen, opdat het grote werk, dat in Oost-Java verricht werd, spoedig weer met volle kracht ter hand kan worden genomen.

Sport Rubriek.

„Officiële Mededelingen" VAN De Curacaose Voetbalbond

WEDSTRIJD UITSLAGEN,

Van Zaterdag 26 en Zondag 27 Juli 1947.

Competitie A-klasse:

S.U.B.T. 1 — Veendam 1 10—3.
Jong Holland 1 — Sithoc 1 5—0.

Competitie B-klasse:

Asiento 1 — Independiente 1 7—4.
S.V.A. 1 — De West 1 4—1.
P.S.V. 1 — Arsenal 1 afgelast.

Competitie Res. A-klasse:

Jong Curaçao 2 — C.S.C. 2 scheidsrechter niet opgekomen

Competitie Junioren:

Jong Holland Jr. — S.U.B.T. Jr. niet doorgegaan
SUBT Jr. niet opgekomen.

PROGRAMMA VAN DE COMPETITIE.

RIF STADION.

„A"-Klasse:

om 4.15 n.m.

Zondag, 3 Augustus 1947: Vitesse 1 — C.S.C. 1 (v.d. Ham)
Zaterdag, 9 Augustus 1947: Jong Holland 1 — Veendam 1 (Roziers)
Zondag, 10 Augustus 1947: Jong Curaçao 1 — Transvaal 1 (Veeris)
Zaterdag, 16 Augustus 1947: S.U.B.T. 1 — Sithoc 1 (Viejou)
Zondag, 17 Augustus 1947: Vitesse 1 — Transvaal 1 (Leers)

Competitie B-klasse:
om 2.30 uur n.m.

Zondag, 10 Augustus 1947: S.V.A. 1 — Arsenal 1
Zondag, 17 Augustus 1947: P.S.V.1 — S.V.A. 1

MUNDO NOBO
om 4.15 uur n.m.:

Zondag, 3 Augustus 1947: Independiente 1 — R.C.C. 1
Zondag, 10 Augustus 1947: De West 1 — P.S.V. 1
Zondag, 17 Augustus 1947: R.C.C. 1 — Volharding 1 (60 minuten restr.).
Zondag, 24 Augustus 1947: R.C.C. 1 — S.V.A. 1

Competitie Res. A-klasse:
om 4.15 uur n.m.

Zaterdag, 2 Augustus 1947: S.U.B.T. 2 — Sithoc 2 (Curiel)
Zaterdag, 9 Augustus 1947: Transvaal 2 — Vitesse 2
Zaterdag, 16 Augustus 1947: Jong Holland 2 — Veendam 2

Competitie Junioren:
om 10 uur v.m.

Zondag, 3 Augustus 1947: S.U.B.T. Jr. — Sithoc Jr.
Zondag, 10 Augustus 1947: Vitesse Jr. — ~~Jong Curaçao Jr.~~
Zondag, 17 Augustus 1947: Jong Holland Jr. — J. Curaçao Jr.

SCHERPENHEUVEL.
Competitie Res. B-klasse:
om 4.15 uur n.m.

Zondag, 3 Augustus 1947: S.V.A. 2 — Veendam 3
Zondag, 10 Augustus 1947: Scherpenheuvel 2 — Sithoc 3

Competitie Junioren:
om 10 uur v.m.:
(TWEEDE RONDE)

Zondag, 3 Augustus 1947: Scherpenh. Jr. — Jong Holland Jr. (Ercol)
Zondag, 10 Augustus 1947: S.U.B.T. Jr. — Scherpenh. Jr.
Zondag, 17 Augustus 1947: Scherpenheuvel Jr. — Sithoc Jr.

ASIENTO-TERREIN:
Competitie B-klasse:
Aanvang 4.30 n.m.

Zondag, 3 Augustus 1947: Asiento 1 — Arsenal 1

MEDEDELINGEN:

BOETE'S:

„S.U.B.T." is beboet met 5.— G. en 2 winstpunten in mindering op de ranglijst van de competitie Junioren wegens niet opkomen op Zondag 27 Juli jl. tegen Jong Holland.

INSCHRIJVINGEN:

„Transvaal": H. P. Resida en H. A. J. Dikmoet als gewone leden
„Jong Holland": R. Eisden als Junior-lid.
„Arsenal": E. O. Valerian en F. Cornet als gewone leden.
„Veendam": A. Menezes en C. da Costa als gewone leden.
„R.C.C.": J. N. Lenderbor als gewoon lid.

OVERSCHRIJVINGEN:

„Scherpenheuvel": O. Steba van Junior tot gewoon lid.

VERZOEKEN TOT OVERSCHRIJVING:

„Vitesse": verzoekt overschrijving van C. Marques ex-lid C.S.C.
„R.C.C.": verzoekt overschrijving van K. Lourens.

De betrokken verenigingen hebben tegen overschrijving geen bezwaar.

AFSCHRIJVINGEN:

„Jong Holland": K. Kourens en R. Benito als gewone leden.
„S.U.B.T.": W. Fecunda als gewoon lid.

HET BESTUUR.